

MỘT SỐ CHÍNH SÁCH CÓ HIỆU LỰC TỪ THÁNG 01/2026

(Kèm theo Công văn số 1448/UBND-VP, ngày 30/12/2026 của UBND phường)

Trong tháng 01/2026 có 28 Luật, 12 Nghị quyết, 10 Nghị định, 76 Thông tư chính thức có hiệu lực, sau đây là một số văn bản, chính sách quan trọng liên quan đến việc thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và liên quan mật thiết đến hoạt động của doanh nghiệp, đời sống của Nhân dân:

1. Luật nhà giáo số 73/2025/QH15 có hiệu lực từ ngày 01/01/2026

Luật Nhà giáo có những điểm mới đáng chú ý:

- **Khẳng định vị thế, bảo vệ danh dự và uy tín nghề giáo:** xác lập vị trí pháp lý đầy đủ cho nhà giáo trong cả cơ sở giáo dục công lập và ngoài công lập. Lần đầu tiên, nhà giáo ngoài công lập được thừa nhận là một người hành nghề đặc thù, có chuẩn nghề nghiệp, quyền và nghĩa vụ tương đồng, không chỉ là người lao động theo hợp đồng như trước. Luật quy định rõ quyền được tôn trọng, bảo vệ danh dự, nhân phẩm và cơ chế xử lý nghiêm minh với các hành vi xúc phạm nhà giáo, bao gồm cấm cá nhân, tổ chức phát tán thông tin quy kết nhà giáo khi chưa có kết luận chính thức của cơ quan chức năng. Đây là điểm nhấn quan trọng nhằm bảo vệ nhà giáo khỏi các áp lực xã hội phi lý và giữ gìn môi trường sư phạm an toàn, văn minh.

- **Lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp.**

- **Chính sách bảo vệ, hỗ trợ, thu hút nhân lực chất lượng cao:** Hỗ trợ nhà ở công vụ hoặc tiền thuê nhà cho giáo viên tại vùng đặc biệt khó khăn; Trợ cấp sức khỏe định kỳ, đào tạo - bồi dưỡng nghề nghiệp cho tất cả nhà giáo, không phân biệt công lập, ngoài công lập; Ưu tiên trong tuyển dụng, điều động, tiếp nhận đối với nhà giáo công tác tại vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo; Thu hút người có trình độ cao, kỹ năng nghề giỏi tham gia giảng dạy, nhất là trong các lĩnh vực chiến lược như khoa học, công nghệ, chuyển đổi số, giáo dục nghề nghiệp.

Giáo viên mầm non nếu có nguyện vọng được nghỉ hưu sớm hơn tối đa 5 năm mà không bị giảm lương hưu (nếu đủ 15 năm đóng BHXH). Trong khi đó, giáo sư, phó giáo sư, tiến sĩ hoặc nhà giáo làm việc trong lĩnh vực đặc thù được nghỉ hưu ở tuổi cao hơn để giữ chân người tài.

- **Chuẩn hóa và phát triển đội ngũ - nâng cao chất lượng giáo dục:** Luật hợp nhất hai hệ thống tiêu chuẩn (chức danh nghề nghiệp và chuẩn nghề nghiệp) thành một hệ thống chức danh gắn với chuẩn năng lực nghề nghiệp, áp dụng thống nhất cho cả công lập và ngoài công lập.

- **Đạo đức nghề nghiệp:** Lần đầu tiên, đạo đức nhà giáo được luật hóa với các quy tắc ứng xử cụ thể trong quan hệ với người học, đồng nghiệp, gia đình học sinh và xã hội.

- **Giao quyền chủ động cho ngành Giáo dục:** Luật Nhà giáo giao quyền chủ động cho ngành Giáo dục trong tuyển dụng, sử dụng nhà giáo. Trong đó,

thống nhất giao thẩm quyền cho ngành giáo dục chủ động trong tuyển dụng nhà giáo, phân cấp thẩm quyền tuyển dụng cho người đứng đầu cơ sở giáo dục đại học, cơ sở giáo dục nghề nghiệp công lập được tự chủ tuyển dụng nhà giáo.

2. Luật Tư pháp người chưa thành niên số 59/2024/QH15 có hiệu lực từ ngày 01/01/2026

Luật Tư pháp người chưa thành niên quy định: Giảm mức phạt tù tối đa đối với người từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi phạm tội từ 12 năm xuống 09 năm tù, đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi từ 18 năm xuống 15 năm tù, trừ trường hợp phạm 05 loại tội xâm phạm tính mạng, sức khỏe và ma túy thì mức hình phạt theo quy định của pháp luật hiện hành: (1) Tội giết người; (2) Tội hiếp dâm; (3) Tội hiếp dâm người dưới 16 tuổi; (4) Tội cưỡng dâm người từ đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi; (5) Tội sản xuất trái phép chất ma túy.

Quy định này được ban hành nhằm cụ thể hóa chủ trương của Đảng về việc hoàn thiện chính sách hình sự theo hướng nhân văn, đề cao hiệu quả phòng ngừa và giáo dục, lấy mục tiêu hướng thiện làm trọng tâm trong xử lý người phạm tội, đặc biệt là người chưa thành niên. Đồng thời, quy định cũng bảo đảm sự hài hòa giữa yêu cầu khoan hồng, nhân đạo với tính nghiêm minh của pháp luật, góp phần răn đe, phòng ngừa tội phạm hiệu quả.

3. Luật Công nghiệp công nghệ số số 71/2025/QH15 có hiệu lực ngày 01/01/2026 (trừ các điều 11, 28, 19 của Luật này có hiệu lực từ 01/7/2025)

Luật này quy định các giải pháp và chính sách toàn diện cho phát triển nguồn nhân lực phục vụ phát triển ngành công nghiệp công nghệ số.

Cụ thể, nhân lực công nghiệp công nghệ số chất lượng cao là người nước ngoài được cấp thẻ tạm trú có thời hạn 5 năm và được gia hạn theo quy định pháp luật về nhập cảnh, xuất cảnh, quá cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam.

Nhân lực công nghiệp công nghệ số chất lượng cao được hưởng ưu đãi thuế thu nhập cá nhân theo quy định của pháp luật về thuế thu nhập cá nhân.

Nhân tài công nghệ số được hưởng cơ chế đặc biệt về lương, thưởng cạnh tranh với mức lương, thưởng trên thế giới; được ưu tiên tuyển dụng, sử dụng, bổ nhiệm theo quy định pháp luật về cán bộ, công chức, viên chức. Nhân tài công nghệ số được hỗ trợ về môi trường làm việc, không gian sống, nhà ở, phương tiện đi lại; được hỗ trợ tham gia hoạt động hợp tác quốc tế về công nghiệp công nghệ số; được hỗ trợ tài chính về cơ sở vật chất cho nghiên cứu và phát triển trong lĩnh vực công nghệ số.

4. Luật Đường sắt số 95/2025/QH15 có hiệu lực ngày 01/01/2026

(Trừ Khoản 1, điểm b khoản 3 Điều 56 và Mục 2, Mục 3 Chương II của Luật này có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2025)

Luật nghiêm cấm các hành vi:

- Phá hoại công trình đường sắt, phương tiện giao thông đường sắt; gây rối trật tự an toàn giao thông đường sắt.

- Lấn, chiếm hành lang an toàn giao thông đường sắt, phạm vi bảo vệ công trình đường sắt; tự mở lối đi qua đường sắt khi chưa được cơ quan có thẩm quyền cho phép.

- Nghiêm cấm làm sai lệch, che lấp hệ thống báo hiệu, tín hiệu giao thông đường sắt. Tự ý báo hiệu hoặc sử dụng các thiết bị để dừng tàu, trừ trường hợp phát hiện có sự cố gây mất an toàn giao thông đường sắt.

- Tự ý để chướng ngại vật, chất dễ cháy, chất dễ nổ, chất độc hại trong phạm vi bảo vệ công trình đường sắt và hành lang an toàn giao thông đường sắt.

- Điều khiển tàu chạy quá tốc độ quy định.

- Nhân viên đường sắt trong khi làm nhiệm vụ mà trong máu hoặc hơi thở có nồng độ cồn; trong cơ thể có chất ma túy hoặc có chất kích thích khác mà pháp luật cấm sử dụng.

5. Luật Bảo vệ dữ liệu cá nhân Luật số 91/2025/QH15 có hiệu lực từ ngày 01/01/2026

Theo đó, có một số quy định đáng chú ý như nghiêm cấm mua bán dữ liệu cá nhân; doanh nghiệp phải xóa dữ liệu cá nhân người lao động sau khi chấm dứt hợp đồng; mạng xã hội không được yêu cầu cung cấp hình ảnh, video chứa nội dung về giấy tờ tùy thân làm yếu tố xác thực...

Cụ thể doanh nghiệp sau khi chấm dứt hợp đồng phải có trách nhiệm:

- Tuân thủ quy định của Luật này, pháp luật về lao động, việc làm, pháp luật về dữ liệu và quy định khác của pháp luật có liên quan;

- Dữ liệu cá nhân của người lao động phải lưu trữ trong thời hạn theo quy định của pháp luật hoặc theo thỏa thuận;

- Phải xóa, hủy dữ liệu cá nhân của người lao động khi chấm dứt hợp đồng, trừ trường hợp theo thỏa thuận hoặc pháp luật có quy định khác.

6. Nghị quyết 254/2025/QH15 ngày 11/12/2025 quy định một số cơ chế, chính sách tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong tổ chức thi hành Luật Đất đai, có hiệu lực ngày 01/01/2026

Nghị quyết 254/2025/QH15 có 05 điểm mới cơ bản:

Thứ nhất, quy định mới về thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư

- Mở rộng trường hợp Nhà nước thu hồi đất: Thu hồi đất để xây dựng cơ sở cai nghiện ma túy do lực lượng vũ trang quản lý; Thu hồi đất để thực hiện dự án trong khu thương mại tự do, trung tâm tài chính quốc tế; Trường hợp đã thỏa thuận được trên 75% diện tích và trên 75% số người sử dụng đất nhưng không hoàn tất thỏa thuận thì HĐND cấp tỉnh xem xét thu hồi phần diện tích còn lại để giao hoặc cho thuê đất cho nhà đầu tư.

- Thu hồi đất trước khi hoàn tất bồi thường, tái định cư: trong một số trường hợp đặc biệt như dự án quan trọng quốc gia, dự án đầu tư công khẩn cấp, Nhà nước được phép thu hồi đất trước khi hoàn tất bố trí tái định cư, nêu đáp ứng điều kiện luật định hoặc được đa số người dân đồng thuận. UBND cấp tỉnh có trách nhiệm quy định tạm cư, thời gian và kinh phí tạm cư đối với các trường hợp này.

- Giá đất bồi thường được xác định theo bảng giá đất và hệ số điều chỉnh giá đất, không phải chờ xác định giá đất cụ thể. Trường hợp mức bồi thường thấp hơn mức trung bình giá đất đã thỏa thuận thì người có đất bị thu hồi được nhận phần chênh lệch, chi phí này do chủ đầu tư ứng trước và được tính vào chi phí dự án.

Thứ hai, về giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất

- Giao đất, cho thuê đất theo tiến độ.

- Không đấu giá, không đấu thầu trong một số trường hợp: Đất thanh toán dự án BT; Dự án thuộc diện Nhà nước thu hồi đất nhưng không sử dụng vốn nhà nước; Dự án năng lượng, du lịch tại vùng kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn.

Thứ ba, quy định về giá đất, bảng giá đất và hệ số điều chỉnh

- Bảng giá đất là căn cứ chính để tính tiền sử dụng đất, tiền thuê đất, bồi thường, thuế, phí, xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai. HĐND cấp tỉnh quyết định bảng giá đất và áp dụng từ ngày 01/01/2026; trường hợp có dữ liệu số thì có thể xây dựng đến từng thửa đất.

- Hệ số điều chỉnh giá đất: UBND cấp tỉnh ban hành hệ số điều chỉnh giá đất hằng năm, có thể điều chỉnh trong năm nếu cần thiết để phù hợp thực tế.

Thứ tư, về nghĩa vụ tài chính về đất đai

- Trường hợp được miễn tiền sử dụng đất, tiền thuê đất thì không phải làm thủ tục xác định giá đất;

- Khi chuyển mục đích sử dụng đất, đặc biệt với đất vườn, ao trong cùng thửa đất ở, tiền sử dụng đất được tính theo 30% - 50% - 100% chênh lệch, tùy diện tích và hạn mức.

Thứ năm, về đăng ký đất đai, tách thửa, cấp Giấy chứng nhận

- Cho phép bán tài sản gắn liền với đất thuê trả tiền hằng năm khi đủ điều kiện;

- Đăng ký thế chấp chỉ cần cập nhật vào cơ sở dữ liệu đất đai, không phải ghi trên Giấy chứng nhận;

- Tách thửa, hợp thửa không bắt buộc cùng mục đích sử dụng đất, không bắt buộc chuyển mục đích đối với phần đất làm lối đi.

7. Nghị quyết 261/2025/QH15 ngày 11/12/2025 về một số cơ chế, chính sách đặc biệt tạo đột phá cho công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân, có hiệu lực ngày 01/01/2026

Theo đó, người tham gia bảo hiểm y tế thuộc hộ gia đình cận nghèo, người cao tuổi từ đủ 75 tuổi trở lên đang hưởng trợ cấp hưu trí xã hội được áp dụng mức hưởng 100% chi phí khám bệnh, chữa bệnh trong phạm vi được hưởng của người tham gia bảo hiểm y tế.

Về chế độ, chính sách về tiền lương, phụ cấp cho nhân viên y tế:

- Bác sĩ y khoa, bác sĩ y học cổ truyền, bác sĩ răng hàm mặt, bác sĩ y học dự phòng, dược sĩ được xếp lương từ bậc 2 khi được tuyển dụng vào chức danh nghề nghiệp tương ứng cho đến khi có quy định mới về tiền lương.

- Người thường xuyên và trực tiếp làm chuyên môn y tế thuộc lĩnh vực tâm thần, pháp y, pháp y tâm thần, hồi sức cấp cứu, giải phẫu bệnh được hưởng phụ cấp ưu đãi nghề ở mức 100%.

- Người thường xuyên và trực tiếp làm chuyên môn y tế tại trạm y tế cấp xã, cơ sở y tế dự phòng được hưởng phụ cấp ưu đãi nghề như sau:

+ 100% đối với khu vực vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, biên giới, hải đảo;

+ Tối thiểu 70% đối với trường hợp còn lại.

8. Nghị quyết số 110/2025/UBTVQH15 ngày 17/10/2025, có hiệu lực từ 01/01/2026

Theo đó, mức giảm trừ gia cảnh của thuế thu nhập cá nhân được điều chỉnh tăng như sau:

- Giảm trừ cho bản thân người nộp thuế: 15,5 triệu đồng/tháng (tương đương 186 triệu đồng/năm). Trong khi đó, theo quy định cũ là 11 triệu đồng/tháng (132 triệu đồng/năm).

- Giảm trừ cho mỗi người phụ thuộc: 6,2 triệu đồng/tháng. Trong khi đó, theo quy định cũ là 4,4 triệu đồng/tháng.

9. Nghị định số 292/2025/NĐ-CP ngày 06/11/2025 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Nghị quyết số 216/2025/QH15 ngày 26/6/2025 của Quốc hội về việc kéo dài thời hạn miễn thuế sử dụng đất nông nghiệp, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2026

Nghị định số 292/2025/NĐ-CP thay thế 03 Nghị định gồm: Nghị định số 20/2011/NĐ-CP ngày 23 tháng 3 năm 2011; Nghị định số 21/2017/NĐ-CP ngày 24 tháng 02 năm 2017; Nghị định số 146/2020/NĐ-CP ngày 18 tháng 12 năm 2020.

Tại Điều 4 Nghị định 292/2025/NĐ-CP, từ ngày 01/01/2026, thời hạn miễn thuế sử dụng đất nông nghiệp được kéo dài từ ngày 01/01/2026 đến hết ngày 31/12/2030.

10. Nghị định 293/2025/NĐ-CP ngày 10/11/2025 của Chính phủ quy định mức lương tối thiểu đối với người lao động làm việc theo hợp đồng lao động, có hiệu lực từ ngày 01/01/2026

Theo Nghị định 293/2025/NĐ-CP, mức lương tối thiểu tháng tại 4 vùng được quy định như sau:

- Vùng I: tăng 350.000 đồng, từ 4.960.000 đồng/tháng lên 5.310.000 đồng/tháng;

- Vùng II: tăng 320.000 đồng, từ 4.410.000 đồng/tháng lên 4.730.000 đồng/tháng;

- Vùng III: tăng 280.000 đồng từ 3.860 đồng/tháng lên 4.140.000 đồng/tháng;

- Vùng IV: tăng 250.000 đồng từ 3.450.000 đồng/tháng lên 3.700.000 đồng/tháng.

Như vậy, mức lương tối thiểu nêu trên tăng từ 250.000 đồng - 350.000 đồng/tháng (tương ứng tỷ lệ bình quân 7,2%) so với mức lương tối thiểu hiện hành quy định tại Nghị định 74/2024/NĐ-CP.

11. Nghị định số 296/2025/NĐ-CP ngày 16/11/2025 của Chính phủ quy định về cưỡng chế thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính, có hiệu lực ngày 01/01/2026

Nghị định có 7 điểm mới cơ bản:

- Lần đầu tiên quy định cụ thể các trường hợp đình chỉ cưỡng chế;
- Quy định rõ hình thức cung cấp thông tin về lương, thu nhập và lương hưu;
- Điều chỉnh, làm rõ tỷ lệ khấu trừ lương và thu nhập;
- Quy định chi tiết trách nhiệm của cơ quan, tổ chức và NSDLĐ;
- Quy định thời hạn cung cấp thông tin tài khoản và tiền gửi;
- Bổ sung quy định về xử lý trường hợp không nhận biên bản kê biên;
- Làm rõ nguyên tắc xử lý đồ vật bị khóa, đóng gói khi kê biên.

Trên đây là một số chính sách pháp luật có hiệu lực trong tháng 01/2026, UBND phường tổng hợp cung cấp thông tin đến các cơ quan, đơn vị, các tổ dân phố và các doanh nghiệp để tuyên truyền, phổ biến pháp luật đến cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và toàn thể Nhân dân trên địa bàn./.

ỦY BAN NHÂN DÂN PHƯỜNG